

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE
WE SRZODĘ DNIA 28. STYCZNIA ROKU 1767.

Z HISZPANII.

Z Madrytu d. 26. Grudnia.

Wielką liczbę tu gotuią kul, bomb, granat, i innych sprzętów wojennych dla opatrzenia należącego do tego Królestwa, iako też Amerykańskich. Oprócz miedzi znalezionej w Barcelonie wystarczającej na trzy tysiące armat, znaczna kwo- ta tego kruszcu zebrana jest na Hawanie, z kąd będzie na okrętach z *Reou* powracających tu przystawiony.

Z FRANCYI

Z Paryża d. 5. Stycznia.

Za rzecz pewną oznajmują, iż projekt, który Ministrowie Pełnomocni Francuzki, Tygurki, i Berneński podali dla zakończenia niezgod Rzeczypospolitey Genewskiej jest odrzucony przez Radę tamieczną powszechną dnia 15. przeszłego miesiąca. Dla czego pomienieni Ministrowie gotuią się do wykonania rozperządzenia uczynionego według Gwarancyi r. 1738.

Mówią, że Francya wysłała wojsko na granice Szwaycarskie. Już 315. Obywatelów tamiecznych profili Syndyków swoich, aby starali się pokody Miastu ich przywrócić. Akademia ogłosiła że nadgroda naznaczona przez Jana Coignard Sekretarza Królewskiego za dzieło Krasomówskie, będzie temu przysądzona w roku 1777, który naylepiej napisze mowę: *Quam Feliciter se. mutuis auxiliis adiuvent. Póseos & Eloquentiae studia.* Ponieważ także pisma na rok przeszły założone żadne niedopięły nadgrody, znowu Akademia na rok przyrzęła, podaie też samę materyą, *Hoc esse praeceptum munus eorum, qui praeclaras artes docent, ut pietatem in DEUM, amorem in Patriam, Discipulorum pectoribus infundant.* Naypierwiza jest powinność tych, co wyzwolonych nauk uczą, miłość ku Bogu i ku Ojczyźnie, zaszczyć w sercach uczniów.

Z A N G L I E

Z Londynu d. 25. Grudnia.

Architekci nasi gotują abrys nowego Miasta, które ma być założone na pagórku *Schooler* w Hrabstwie *Kent*, a to według naylepszego gustu: Z kąd spo- dziewamy się, iż w całej Brytan-

ni będzie naypiękniejszy tak dla regularności, iako też ozdoby i okazałości domów.

Z Londynu d. 28. Grudnia.

Hrabia *de Bristol* przyjął urząd Wicereia Irlandzkiego i wkrótce tam wyjedzie na zagaenie Parlamentu. Regencya Królestwa Irlandyi składa się z 12 osób, które się nazywają Lordami sprawiedliwości; nie iednak oni nie czynią bez swego Przełożonego to jest Wicereia, albo Lorda Namiestnika, który ieśli się w Londynie znajduie, ustawicznicy Kuryerowie muszą być do niego wysyłani. Dwa Regimenty Irlandzkie odebrały rozkaz aby wsiadły na okręt do Nowey Szkocyi, z kąd tyleż żołnierzy nazad przystawionych będzie. Nowe Traktaty, które mamy uczynić z Portugallią, pozwolą Anglikom handlu do Brazylji pod pewnymi dokładami. Listy z Peterburka upewniają, iż handel do Astrakanu i morzem Kaspijskim idzie iak naypomyślniey, Towary wszystkie są z Anglii albo przynamniey przez Anglików zakupione. Do *Chatgam* i *Cheenes* wysłano rozkazy, aby tam uzbrowiono kilka woiennych okrętów do wyprawy tajemney. Admirał *Pocock* zdawszy lwody urząd

wyjedzie do wyspu Korfyki. Wielu Anglików gotuje się w tę podróż, ponieważ u nas meństwo Korfykanów tak jest szacowne, iż same ich mieszkania widzieć pragniemy. Niewolnicy Marońców na wyspie Grenadzie zbuntowali się u swoich Panów, którym przez długi barzo czas byli straszni ponieważ w wielkiej liczbie znajdowali się. Obywatele przeto owego Wyspu pewnym fortem boiaźni się pozbyli przy wodząc poddaanych znowu do posłuszeństwa.

Z HOLLANDYI

Z Hagi d. 30. Grudnia.

Jutro Rada Stanów ma się udać gromadnie do zgromadzenia Generalnych Stanów, i im podać powszechną prozbę względem Woyska na przyszły rok 1767. Z rozkazu Stadhuera naprawią z pośpiechem Pałac polne w okolicy tutejszey leżącej. Xiążę pomieniony ma wyjechać na wiosnę do Frislandyi i Groningi. Sprzeczeki, które zachodziły między nami i Xiążęciem de Monaco dla wstawionego nowego cla, przez co nasz handel uszczerbek ponosił, zniesione są za wstawieniem się Dworu Wersalskiego.

Z SZWAYCARYI.

Z Genewy d. 24. Grudnia.

Oznaymiliśmy, że podane Radzie powszechney Artykuły do ugody są odrzucone, i iaka za tym nastąpiła Deklaracya od Dworu Francuskiego Obywatele tuteysi nie chcą żadną miarą swego prawa odstąpić. Czekaemy co za skutki wynikną z tego zamieszania. Tym czasem co jest Rzeczpospolita nasza krótko opisuję. Genewa była niegdyś Cesarzkim wolnym Miastem stolicą Biskupią należącą do Arcybiskupa Wiedeńskiego. Potym złączywszy się z Szwaycarskimi Kantonami została wolną całością. Ma swoię wielką Radę, która się składa z 200 osób, i nigdy nie zasiada, chyba zwołana przez małą Radę, która ze 25 osób jest złożona. Nayprzedniejszy z małej Rady i całej Rzeczypospolitey są czterey Syndycy. Oprócz małej rady jest także Rada sześciu. Te trzy Rady rządzą Rzeczpospolitą, i wzywkami iey interesami. Mała Rada jest z 60 osób wchodzących do Rady 200, wzywkami zaś składają Radę powszechną: która dwa razy na rok się zgromadza na obranie 4 Syndykow, Namiestnika,

Audytorów, Generalnego Pro-
kuratora. Prawa stanowić na-
leży do Rady powszechney.

Z N I E M I E C

Z Erlangen d. 24. Grudnia.

Hrabia *de Montmartin* Konfyli-
arz Cesarzki Rady tajemney, któ-
ry od niejakiego czasu w tutey-
szym przebywał mieście, wyie-
chał z tąd dnia 16 znowu do Dwor-
u Xiążęcia *de Wurtemberg*, któ-
ry jego sam zaprosił. Przyjął
służbę z zwyczajnymi ceremo-
niami, chociaż podimieniem tyl-
ko Konfyliarza Cesarzkiego i
przyjaciela Xiążącego.

Z Lipska d. 10. Stycznia.

Z Hiszpanii mamy, że Król
Jmć Katolicki należyte czyni
rozporządzenia względem po-
mnożenia Milicyi i dopełnienia
wszystkich Regimentów. Z Fran-
cyi o samych tylko Parlamen-
towych slychać, którzy chcieli
do sprzeczek zachodzących mię-
dzy niemi i Dworem pociągnąć
Parów i Xiążąt krwi Królew-
skiej. Z tey okoliczności Król
Jmć Chrześcijański dał im nastę-
pującą odpowiedź; „Ponieważ
„na tom się urodził, abym był
„Obróncą moich poddanych; mu-
„szę być dobrze wiadom fanda-

mentalnych praw, o które w
swoich Deklaracyach Parlament
mnie upomina. Osobliwsze o-
koliczności pobudziły mię, abym
„z Radą moją sprawy wyroz-
„miał i decydował. Znaiemy
„charakter i liczba wiadoma o-
„sob składających moję radę mo-
„gła upewnić Parlament o nay-
„ściślejszey sprawiedliwości we
„wszystkich decyzyach. „ Par-
lament Paryski postanowił wpra-
wdzie po tey odpowiedzi z o-
lić do Parlamentu wszystkich
Parów i Xiążąt, lecz Król naka-
zał znowu Deputatów przysłać
do Werfalu, i rozkazał surowie,
aby przestając na Jego woli Xią-
żąt krwi Królewskiej nie pocią-
gali do sprzeczek do nich niema-
leżącey.

Z Lipska d. 12. Stycznia.

Przeszłego roku 1766 w Dre-
znie naliczono zaślubionych par
369, ochrzczono dzieci 1691, po-
grzebiono umarłych 1801. W
Wittembergu zaślubiono 72 pa-
ry, ochrzczono 233, pogrzebiono
215. W Magdebu-ku zaślubio-
no 168 par narodziło się 980. W
Sleświku i w jego przyległo-
ściach narodziło się 11730, umar-
ło 10136 ludzi.

Num: 8.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODE, DNIA 28. STYCZNIA ROKU 1767.

Z Krakowa d. 21. Stycznia. Za nadeysciem pomyslnego Dekretu stwierdzenia Cudów istotnych służących do Kanonizacyi Błogosławionego JANA KANTEGO Pisma Świętego niegdys w Akademii Krakowskiej Doktora i Professora, a osobliwszego Korony Polskiej i W. X. Lit. Patrona, przez S. Stolicę Apostofką w sam Nowy Rok publikowanego, dały się slyszec wieczorem armaty tuteyszych Arsenalów ogłaszaiące tak požadana od trzech blisko wieków nowinę. Nazautrz za poprzedzonym rzęfitym ognia daniem, nastąpiła w Kościele Akademicznym Kolegiaty S. Anny solenna Wotywa przez Jmci X. Kielczewskiego Suffragana Chełmskiego *Pontificaliter* śpiewana w przytomności tuteyszey Prześwietney Katedry Prałatów i Kanoników, i w szzech Akademii Standów, tudzież licznie zgromadzonego Państwa i ludu. Po tey skończoney intonowane było *Te DEUM Laudamus*, przy nieustannym armat odgłosie, a to na uczynienie dzięk winnych Bogu za przymnożenie nowej w Kościele woiniującym rzeczonemu Błogosławionemu chwały. Dzień 27 *currentis* naznaczony jest na obwieszczenie ostatniego Dekretu policzenia Jegoż w poczet Świętych.

Z Piotrkowa d. 12. Stycznia. Lubo dnia wczorayszego przypadał dzień Urodzenia Nawiaśnieyszego Króla JMci P. N. M. niechcąc iednak Jmci P. Małachowki Starosta Ostrołęcki,

Marzalek Trybunału Koronnego w uroczystym dniu tego obchodzeniu dyspensować się pragnącym przedłużyć sprawiedliwość, dzień godny uczczenia do dziś odłożył, który to dzień, najprzed zrana, setnym ognia z armat dawaniem, potym solemnym Nabożeństwem z sumną przez Jmci X. Prezydenta *Pontificaliter* Celebrowaną, Kazaniem przez Jmci X. Wollkiego *Soci. JESU*, Kaznodzieję mianym, i *Te DEUM Laudamus* śpiewane, był obchodzony, podczas którego Nabożeństwa nieustannie to z ręczney strzelby przez Prezydium Trybunałkie, to z armat ognia dawano. Po skończonym Nabożeństwie Jmć P. Marzalek przytomnych obdęga Stanu Sędziów, tudzież zamowionych na tenże dzień *Utriusq; Sexus* Gości i Pacyentów na Obiad do siebie zaprosiłszy, przy spełnianiu zdrowia Najiśniejszego Pana i J.O. Familii, tudzież Xiążęcia Jmci Prymasa, Senatu i Ministrów Rzeczypospolitey ludzkością wspaniałą i okazałością częstował, które oraz ogniem z armat i ręczney strzelby ogłażane było. Po obiedzie zaczęły się Tańce, i do późna w noc z ukontentowaniem wszystkich kontynuowane były.

Z Lublina d. 18. Stycznia. Dzień Urodzin Nawiśniejszego Pana obchodząc uroczystie Jmć P. Jgnacy Stadański Burgrabia Zamku Krakowskiego i Deputat tegoż Woiewodztwa po setnym z armat ognia dawaniu i odprawionem w Kollegiacie tutejszey przez Jmci X. Zawackiego Kanonika i Deputata z Kapituły Chełmskiej z Kazaniem przez Jmci X. Baura *Soci. JESU*, Ordynaryusza Trybunału tutejszego mówionym, przy wydawaniu z armat i ręczney strzelby ognie wartywie cały Trybunał przytomnych tu Gości i Palestrę Trybunału hojnie przy kilku stołach zręśliwym z ręczney strzelby i armat strzelaniem częstował. Na dniu zaś dzisiejszym po Obiedzie publicznym przez Jmci P. Suchodolskiego Podczaszego i Deputata Ziemi Chełmskiej na pamiątkę teyże Uroczystości danym wszyscy przytomni w znaczney liczbie Goście Bałem Małowym, i Kolacyą z równym iak i na dniu wczorajszym ogniem w późną noc od tegoż Jmci P. Krakowskiego z zupełnym wszystkich ukontentowaniem pawieni i częstowani byli.

W Niedzielę zaś nazajutrz Festynu Narodzin J. K. MCI
Jmć P. Chelński kazał dać ogaia z rana razy sto przy rezonan-
cyi Kapeli i na Obiad do siebie zaprosił wszystkich przytomnych
Gości przy Obiedzie na sto Osób nakrytym Stole publicznym
spełniane były Zdrowia J. K. MCI, i Całej Familii, przy akko-
modowanym stole *in Gratiam* imienia J. K. MCI, i Cukrach, przy
biciu z armat i ręczney strzelby. Po Obiedzie zaczęte asamble,
trwały do godziny szóstey, a z tamtąd do godziny siódmej u
Jmci P. Marszałka na ten czas przy Laſce *ad Seram Noctem*.

Z Mińska d. 19. Stycznia. Jmć X. Biskup Smoleński w Ko-
ściele XX. Jezuitów, w przytomności Jehmciów PP. Urzędni-
ków Ziemskich, i stron z Woiewodztwa Mińskiego i inszych Wo-
iewodstw i Powiatów licznie na Roku zgromadzonych, Ochrzcil
Zyda w Hebraykim języku i Piśmie Świętym dobrze ćwiczone-
go; który z długiego czytania Książ Prorockich, przy osobliw-
zym światle łaski Bożey, poznawłszy, iż BOG jest w Troycy Świę-
tey jedyny, a iż obiecany Prorokom Messiaż prawdziwy BOG,
prawdziwy Człowiek, a ten Christus JESUS już na świat przy-
szedł, sam z własnego swego domysłu i dobrej woli, o Chrześ-
ci Święty prosił. Trzymali go do Chrztu Jmć X. Arcy Biskup Ki-
iowski Metropolita całej Rusi z Jemć Panią Unichowską Sędzi-
ną Ziemską Mińską. Jmć P. Świętorzecki Pifarz Ziemski Miński,
z Jemć Panią Kukiewiczową Horodniczyną Orszańską. Jmć Pan
Wankowicz Sędzia Ziemski Miński, z Jemć Panią Karnicką Sta-
rościwą Kraſzucką.

Z WARSZAWY DNIA. 28. STYCZNIA.

J. K. Mć P. N. M. dnia onegdajszego po poudniu wyie-
żdżał z tąd do Piasieczny, z ktorey tegoż samego dnia wieczno-
rem szczęśliwie nazad powrócił.

Xiążę Jmć Radziwiłł Pifarz Wielki W. X. Lit. O dynat
Klecki pożegnawłszy Nawiżn: Króla Jmci P. N. M. w przeszłym
tygodniu wraz z Xiążką Jemcią Małżonką swoją, do Dobr
swoich Litewkich wylachał z tąd, dokąd Jmć P. Branicki Low-

czy W. K., tudzież Xiążęta Jchmé Miecznik Koronny i General w Woysku Rossyiskim Lubomirscy w tych dniach przybyli ze Lwowa.

Przytomna tu Jeymé Pani z Krafińskich Swidzińska Staroscina Radomka z dnia onegdajszego na wczorayszy szczęśliwie powiła Córkę.

Pan Kielus donosi do wiadomości, iż każe wydawać co dziennie Stoł gospodarzki, a prima Februarii, o godzinie pierwszej, od których stołów to jest od każdej iedzącej Osoby Złotych 5. rachując Karasinkę wina do wody. Ten zaś Pan Kielus nie będzie przyjmował służących ludzi, tylko znacznych co do powagi, urodzenia i kondycyi różnego stanu iak Polskich tak Cudzoziemskich, którym Osobom tak należyta Traktyerya, iako też służących swoich dać przyobiecuie usługi, od których usłużenie mieć będą znaydujący się Goście, to tylko excypując, że na kredyt nic uszbie niema, mieszka zaś w Rynku w Kamienicy Pana Nagrodzkiego w Starey Warszawie.

Znayduie się u Pana Gröllla w Marywillu Karetta paradna, która i do drogi umyślnie bardzo wygodnie sporządzona, z dwiema na przodzie w kręcanem Latarniami na formę z Paryża nowo inwentowana, którą to karete za cenę bardzo pomierną 150 Czerw: Złotych dostać będzie można.

Podacie się do wiadomości, iż że siowoli niechcąc się uczyć dwóch Studentów uciekło tymi czasami z Warszawy: obydwu koto szesnastu Lat mający. Jeden nazywa się Andrzej Babecki; Rodziców w Warszawie mający, Bekieszka na nim kassowa zbiałymi barankami, Zupan niebieski, czapka zielona z barankiem czarnym, pas żółty bity żółte, drugi zaś zowie się Walenty Bętkowski z Rusi dla nauk do Warszawy oddany: Bekieszka na tym niebieska z barankami swymi, pas Mętelkowy, czapka biała z barankiem swym. ktoby tedy wiedział o nich, gdzie się znaydują, niech będzie łaskaw dać znać napisawszy przez pocztę do Warszawy, a to do Jmci P. Bocheńskiego Prezydenta Nowomieskiego.

Z W
Xiążę
rczny
go wie
Lwowa
mieyc
Pan Og
pożegn
Króla
wraz z
ią do L
Jeymé
lanowa
tych d